03/05.04.24. Укр.мова

2 уроки

Клас: 6-А (2гр.), 6-Б (1гр.)

Вч.: Харенко Ю.А.

Питальні та відносні займенники, іх відмінювання

Завдання уроку

- <mark>- як розрізняти</mark>
- **-** де використовувати
- **-** як відмінювати
- яку роль виконують у реченні

Питальні

Відносні

хто?

що?

який?

чий?

скільки?

котрий?

XTO

що

який

чий

скільки

котрий

Розрізнюємо:

- ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ
- Вживаємо для запитання

Хто сьогодні черговий?

- ВІДНОСНІ ЗАЙМЕННИКИ
- Для зв'язку частин складного речення

Я знаю, <u>хто</u> сьогодні черговий. Питальні

За допомогою питальних займенників будують питальні речення.

для оформлення запитання про особу,

предмет,

ознаку, приналежність,

кількість, порядок при лічбі **Хто** кине тінь на ясне сонце?

<mark>Чиє</mark> це море нас вітало?

Ти <mark>що</mark> це надумав?!

Скільки років ще чекати?

Відносні

вживаються для зв'язку частин складного речення

Учитель запитав, <mark>які</mark> професії у нашій родині спадкоємні.

Вона так гарно намалювала сімейку грибівборовиків, <mark>котрі</mark> стали в коло на лісовій галявині .

Той, <mark>хто</mark> написав цей твір, мав талант.

Не відомо досі, <mark>скільки</mark> зірок на небі.

А <mark>хто</mark> грає, того знають і дякують люде.

Побачите, <mark>які</mark> будуть жнива.

Зверніть увагу!

що – відносний займенник

що – сполучник

I явір вироста отой, <mark>що</mark> вдвох садили ми з тобою (А. Малишко).

Дивлюсь у сумні очі осіннього неба, <mark>що</mark> грає.

I знали ми, <mark>що</mark> слави нам не буде. (І.Франко)

Він нагадав, що буде брати участь у змаганнях.

Н.в	хто	що	який	чий	чия	чиє	чиї	скільки
Р.в.	кого	чого	??	чийого	чиєї	чийого	*	скількох
Д.в.	кому	чому	якому	*	чиїй	чийому	чиїм	скільком
Зн.в.	кого	2	який	3	чию	чиє	чиї	скільки
Ор.в.	ким	чим	яким	чиїм	чиєю	чиїм	чиїми	*
М.в.	(на) кому	(на) чому	(на) якому	(на) чийому	(на) чиїй	(на) чийому	?	(на) скількох

ЩО варто запам"ятати?

Займенники хто, що, скільки

змінюються тільки за відмінками.

Займенники який, чий, котрий змінюються

за відмінками, числами і родами (в однині).

? Подані прості речення перебудувати у складні, уникаючи невмотивованого повтору однакових слів. Дослідити, що виступає засобом зв'язку простих речень у складному.

1) На збори прийшов класний керівник. Класний керівник сів біля вікна й уважно спостерігав за дітьми. 2) Класний керівник поділився цікавою інформацією. В інформації йшлося про надзвичайну подію. 3) У цій події випадково опинився учень нашої школи. З учня потім зробили

надзвичайну подію. 3) У цій події випадково опинився учень нашої школи. З учня потім зробили героя. 4) Повертаючись зі школи, хлопці затримувалися на майдані. Від майдану розходилися три дороги. 5) Торік у нас організувався технічний гурток. Цей гурток працював на базі шкільної майстерні (За О. Троценком).

Дослідження-відновлення

- ? Записати прислів'я, уставляючи потрібні за змістом відносні займенники. Визначити їх синтаксичну функцію. Назвати відмінки займенників.
- 1) Думай, ... робити, а роби те, ... надумав. 2) ... закінчує вчитися, той перестає жити. 3) Розумний знає, ... й немає. 4) Не той багатий, ... багато прожив, а той, ... багато діла зробив. 5) ... людина не жила б, усього не виживе. 6) Не той кмітливий, ... водять. 7) ... розумніша голова, тим легше рукам.
- 8) ... знаєш, за плечима не носиш. 9) ... закінчує вчитися, той перестає жити (Нар. творчість).
- ? З'ясувати вид речень за будовою. Зробити висновок про роль відносних займенників у мовленні.

Виписати питальні та відносні займенники, визначити відмінок

1. Ой чим же ти, мій краю, закрасився? (Б. Грінченко). 2. Мені дорога лише земля, з якої я росту (Л. Костенко). 3. Якого коня тобі серед поля вготовила доля? (Б. Олійник). 4. Учися пробачати, юний друже, якою б кривда не була (О. Лупій). 5. Живе поезія у мові, якої мати вчила нас (М. Рильський). 6. Із ким ти всю ніченьку, пташко, співала в своєму саду? (Олександр Олесь). 7. Та до кого ж я літатиму? Кому в очі заглядатиму? (І. Драч). 8. Під чиїм же, коню, ми вікном? (Б. Олійник).

Зразок:

Чим – питальний, О.в.

Якої – відносний, Р.в.

Домашнє завдання

2 урок: Повторити параграфи 110-111. Виконати вправу 511(письмово).

1 урок: Вивчити параграфи 110-111.
Спишіть речення, ставлячи подані в дужках займенники у потрібному відмінку, зазначте його. Підкресліть питальні та відносні займенники згідно синтаксичної ролі, яку виконують

1. Згадай, до (яка) країни нас погойдує степкорабель (В. Марсюк). 2. Про (хто) згадає цей воїн у найтяжчі хвилини бою? (С. Склярвнко). 3. Мати вже й не знала, (хто) дякувати (М. Стельмах). 4. (Які) словами передати свій біль і відчай? (О. Гончар). 5. Уже й не згадаю, (який) вітром занесло мене в ті краї (Є. Гуцало). 6. Гляньте, (скільки) відтінками виблискує ця росинка вранці (В. Сухомлинський).